

Programa Medicina de Família i Comunitària Curs 2026-2027

Objectius

L'assignatura de Medicina de Família i Comunitària representa el primer contacte de l'alumnat amb l'Atenció Primària de salut durant la seva formació clínica. Aquest àmbit assistencial constitueix la porta d'entrada al sistema sanitari i ofereix una visió integral, longitudinal i centrada en la persona al llarg de totes les etapes de la vida.

L'Atenció Primària aborda la major part dels problemes de salut de la població i integra activitats de promoció de la salut, prevenció de la malaltia, atenció domiciliària, abordatge familiar i comunitari, així com la coordinació amb altres nivells assistencials, recursos socials i comunitaris.

En aquest context, l'assignatura pretén que l'alumnat desenvolupi les competències bàsiques necessàries per a la pràctica clínica en Atenció Primària, adquirint habilitats en entrevista clínica, comunicació, presa de decisions diagnòstiques i terapèutiques en situacions d'incertesa, treball interdisciplinari i atenció centrada en la persona.

Així mateix, es promou una pràctica clínica basada en l'evidència científica, l'ús racional dels recursos sanitaris, la seguretat del pacient, la deprescripció quan estigui indicada, la prevenció quaternària i la incorporació de la perspectiva de gènere i dels determinants socials de la salut en la pràctica assistencial.

En finalitzar l'assignatura, l'alumnat serà capaç de:

- Conèixer l'organització i el funcionament dels Equips d'Atenció Primària.
- Desenvolupar habilitats bàsiques d'entrevista clínica i comunicació centrada en la persona.
- Aplicar estratègies adequades de comunicació en situacions complexes, inclosa la comunicació de males notícies.
- Comprendre els principis de l'atenció domiciliària.
- Identificar les principals activitats preventives desenvolupades en Atenció Primària.
- Reconèixer les necessitats assistencials de les persones amb malalties cròniques complexes, multimorbiditat i polimedicació.
- Introduir-se en la metodologia de la recerca en Atenció Primària.
- Aplicar els principis de la desprescripció i de la prevenció quaternària.
- Incorporar la perspectiva de gènere i els determinants socials de la salut en la valoració clínica.

El context en el que es desenvolupa l'assignatura de Medicina de Família i Comunitària suposa el primer contacte de l'alumnat durant la fase formativa clínica amb el sistema assistencial de l'Atenció Primària de salut.

Es considera que són de l'àmbit de l'Atenció Primària determinats aspectes de la pràctica clínica assistencial com: l'atenció domiciliària, l'abordatge preventiu i comunitari de les conductes, estils de vida i problemes de salut, la

continuïtat assistencial durant tota la vida de les persones (incloent final de vida), la gestió integral de la persona amb problemes de salut crònics i fragilitat i l'abordatge familiar de determinats problemes.

A més a més en l'Atenció Primària, és on es desenvolupa el procés diagnòstic de molts problemes de salut, on es defineixen els criteris d'interconsulta i derivació, i on es te cura per assegurar l'anomenat "continuum assistencial", és a dir, la coordinació amb altres nivells assistencials i amb els recursos sociosanitaris i comunitaris.

Ateses aquestes característiques i condicions, en aquesta assignatura es pretén que l'alumnat prengui consciència de la importància de la entrevista clínica, del paper de les activitats preventives, la presa de decisions diagnòstiques i terapèutiques en un entorn d'incertesa i complexitat, i la presa de decisions centrada en la persona. Tanmateix es posaran les bases de com fer recerca en l'Atenció Primària i la valoració crítica de les fonts d'informació clínica i biomèdica .

Es consideren com objectius formatius d'aquesta assignatura els següents:

- Conèixer l'equip d'Atenció Primària i dels seus integrants
- Ús apropiat de l'entrevista clínica en el supòsit d'haver de donar males notícies
- Coneixement de l'atenció domiciliària
- Activitats preventives
- Persona amb problemes de salut crònics complexes i polimediació
- Introducció a la recerca en Atenció Primària
- Introducció a la deprescripció i la prevenció quaternària

Perspectiva de gènere

L'assignatura incorpora de manera transversal la perspectiva de gènere, promovent una pràctica clínica basada en l'equitat, el respecte a la diversitat i l'atenció centrada en la persona. Al llarg dels diferents seminaris i de les pràctiques clíniques es treballarà l'impacte del sexe, el gènere i dels determinants socials de la salut sobre la prevenció, la presentació clínica de les malalties, el diagnòstic, el tractament i l'accés als serveis sanitaris, afavorint una atenció lliure de biaixos i orientada a reduir les desigualtats en salut.

Competències

L'alumnat haurà de demostrar que és capaç de:

- Comunicar-se de manera clara, eficaç i respectuosa, tant oralment com per escrit, amb les persones usuàries, els seus familiars i la resta de professionals sanitaris.
- Desenvolupar una relació clínica basada en l'empatia, l'escolta activa i la presa de decisions compartida.
- Reconèixer el paper de l'Atenció Primària dins del sistema sanitari i la coordinació amb altres nivells assistencials.
- Integrar els coneixements clínics en situacions reals sota supervisió professional.
- Aplicar criteris d'ús adequat de proves diagnòstiques, tractaments i recursos sanitaris.
- Valorar críticament la informació científica i aplicar-la a la pràctica clínica.
- Desenvolupar actituds de professionalitat, responsabilitat, compromís ètic i aprenentatge continu.

- Reconèixer la complexitat, la incertesa i la probabilitat inherents a la presa de decisions clíniques.
- Utilitzar adequadament les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Incorporar la perspectiva de gènere, la diversitat i els determinants socials de la salut en l'atenció clínica, promovent una assistència equitativa, respectuosa i centrada en la persona.

Continguts

Entrevista clínica: Desenvolupament d'habilitats comunicatives per identificar les demandes, expectatives i necessitats de les persones ateses, explorant els aspectes biològics, psicològics i socials del procés salut-malaltia. Comunicació de males notícies i tècniques de suport emocional.

Atenció domiciliària: Coneixement dels principis de l'atenció domiciliària, dels criteris d'indicació, del treball interdisciplinari i del paper de les persones cuidadores, la família i els recursos comunitaris.

Persones amb malalties cròniques complexes: Abordatge integral de les persones amb multimorbiditat i polimedicació. Identificació dels principals problemes clínics, de les interaccions farmacològiques i de les estratègies de presa de decisions compartida.

Activitats preventives: Promoció de la salut i prevenció de la malaltia mitjançant vacunacions, programes de cribatge, prevenció cardiovascular, promoció d'hàbits saludables i salut mental, considerant les diferències derivades del sexe, el gènere, l'edat i els determinants socials de la salut.

Introducció a la recerca: Fonaments de la metodologia de la recerca en Atenció Primària i interpretació crítica de la literatura científica.

Desprescripció i prevenció quaternària: Principis de la desprescripció en persones amb polimedicació, identificació de tractaments potencialment inadequats, ús racional del medicament i prevenció del sobrediagnòstic i del sobretractament.

Blocs distributius

1. Entrevista clínica
2. Atenció domiciliària
3. Persona amb malalties cròniques complexes
4. Activitats preventives
5. Introducció a la recerca en Atenció Primària
6. Desprescripció i prevenció quaternària

Calendari

Seminaris (6 seminaris de 2 h de durada 15:30- 17:30h)

Grup 1 : 1,2,3,4,5,8 de febrer

Grup2 : 30,31 març; 1,2,5,6 d'abril

Grup 3 : 14,15,16,19,21,22 d'abril

Rotació als EAP 21 hores

Grup 1: 31 març , 1,5,6 abril

Grup 2: 14,15,19,21 abril

Grup 3 : 18,19,20,21 maig

AVALUACIÓ DE MEDICINA DE FAMÍLIA

L'avaluació de l'assignatura és continuada i basada en l'adquisició progressiva de competències.

Per superar l'assignatura serà imprescindible:

- Assistir al 100 % de les pràctiques clíniques al Centre d'Atenció Primària (21 hores).
- Assistir al 100 % dels seminaris.
- Obtenir una qualificació mínima de 5 sobre 10 a la prova final.

L'avaluació es distribuirà de la manera següent:

Pràctiques clíniques (35 %)

L'avaluació serà realitzada pel tutor o tutora clínica mitjançant una rúbrica basada en competències que valorarà:

1. Assistència i puntualitat. (10 punts)
2. Professionalitat i actitud ètica. (10 punts)
3. Comunicació amb les persones ateses i amb l'equip. (10 punts)
4. Raonament i presa de decisions clíniques. (10 punts)
5. Abordatge integral i centrat en la persona. (10 punts)

Seminaris (15 %)

Els coneixements i habilitats adquirits als seminaris s'avaluaran mitjançant preguntes de resposta curta o la resolució d'un cas clínic relacionat amb els continguts treballats.

Prova final (50 %)

Consistirà en una prova tipus test amb preguntes d'opció múltiple i/o preguntes de resposta curta.

Les preguntes no contestades no penalitzaran. Les respostes incorrectes restaran puntuació segons els criteris establerts per l'assignatura.

La Matricula d'Honor s'atorgarà entre les millors qualificacions finals, sempre que s'assoleixi una nota mínima de 9,5.

ESTUDIANTAT NO AVALUABLE

Es considerarà **no evaluable** l'estudiantat que es trobi en qualsevol de les situacions següents:

- a) No haver assistit al **100 % de les pràctiques clíniques al Centre d'Atenció Primària (21 hores)**.
- b) No haver assistit al **100 % dels seminaris**.

PROVA FINAL DE RECUPERACIÓ

L'estudiantat que obtingui una **qualificació inferior a 5** en la prova final de l'assignatura, o que no l'hagi pogut realitzar per causes degudament justificades, podrà presentar-se a una **prova de recuperació**, d'acord amb la normativa vigent de la Universitat.

SUSPENS DE L'ASSIGNATURA

L'estudiantat que no superi l'assignatura haurà de matricular-s'hi novament en un curs acadèmic posterior.

En cas d'haver completat el **100 % de les pràctiques clíniques al Centre d'Atenció Primària**, no caldrà repetir-les en la nova matrícula. Tanmateix, serà obligatori assistir novament al **100 % dels seminaris** per poder presentar-se de nou a la prova final de l'assignatura.

EAPS(Equips d'Atenció Primària) Col.laboradors

- EAP Bufalà- Canyet (Badalona)
- EAP Centre Vila Badalona Dr Robert (Badalona)
- EAP Sant Roc (Badalona)
- EAP El Gorg(Badalona)
- EAP LLefià(Badalona)
- EAP La Salut (Badalona)
- EAP Gran Sol(Badalona)
- EAP Dr Barraquer (St Adrià del Besós)
- EAP El Masnou
- EAP Alella
- EAP Ocatà (El Masnou)
- EAP Teià
- EAP Barri Llatí (Sta Coloma de Gramenet)
- EAP Singuerlin(Sta Coloma de Gramenet)
- EAP El Fondo (Sta Coloma de Gramenet)
- EAP Premià de Mar/ Premià de Dalt
- EAP Vilassar de Mar
- EAP Ronda Prim (Mataró)
- EAP Rocafonda (Mataró)
- EAP La Riera (Mataró)

- EAP Arenys de Mar / Arenys de Munt

Professors

Responsable Assignatura :

Dra Assumpció Wilke EAP Bufalà-Canyet Badalona

awilke.bnm.ics@gencat.cat/ MariaAsunción.wilke@uab.cat

Professors Associats :

Dra Judith LLussà EAP St Roc Badalona

jllussa.bnm.ics@gencat.cat

Dra Nuria Piqué EAP La Salut Badalona

35496npf@gmail.com

Dr David Lacasta EAP Gran Sol Badalona

dlacasta.mn.ics@gencat.cat

Dra Cristina Lleal EAP Centre Vila Dr Robert Badalona

clleal.bnm.ics@gencat.cat

Dra Nuria Martínez Sánchez EAP Dr Barraquer St. Adrià del Besos

nmartinezs.ics@gencat.cat

Dr Jordi Ingla EAP Barri Llatí Sta Coloma de Gramenet

jjingla.bnm.ics@gencat.cat

Dr José Manuel Escudero Ibañez EAP Singuerlin Santa Coloma de Gramenet

jmesudero.bnm.ics@gencat.cat

Dr Pasqual Roig EAP El Masnou

proig.bnm.ics@gencat.cat

Dra Isabel Moreno Hernández EAP Vilassar de Mar

imorenoh.bnm.ics@gencat.cat

Dra Ester Limon EAP Ronda Prim

elimon.mn.ics@gencat.cat

Dr David Perez Morales EAP Llefia

dperezm.mn.ics@gencat.cat

Dra Nuria Curós Bernet EAP El Gorg

Ncuros.bnm.ics@gencat.cat

Dra Marina Alventosa Zaidin EAP Arenys de Mar

Malventosa.bnm.ics@gencat.cat